

สรุปและวิเคราะห์ข่าวประจำวันวันที่ 17 มีนาคม 2558

เรียน ผอ. สคร.5 /รองผู้อำนวยการฯ/นักวิชาการสาธารณสุข/เครือข่ายสื่อมวลชน

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยง ฯ สคร.5 ขอรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข่าวที่อาจจะมีผลกระทบต่อ
กรมควบคุมโรค มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ /แหล่งข่าว	ประเด็นข่าว	วิเคราะห์ข่าว
<p>สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ 17 มี.ค. 2558</p>	<p>กรมควบคุมโรค ออกประกาศเตือน 5 โรคสำคัญที่มักพบบ่อยในฤดูร้อน พร้อมเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า โรคลมแดด และการป้องกันเด็กจมน้ำ</p> <p>นายแพทย์โสภณ เมฆธน อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ในขณะนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ฤดูร้อน ซึ่งอากาศที่ร้อนเหมาะกับการเจริญเติบโตของเชื้อโรคอย่างมาก โดยเฉพาะเชื้อแบคทีเรีย อาจทำให้มีโอกาสดเกิดการระบาดของโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ กรมควบคุมโรคจึงขอเตือนประชาชนให้ระมัดระวังการเจ็บป่วยจากโรคที่มักพบได้บ่อยในช่วงฤดูร้อนปีนี้ ตามประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อน ซึ่งประกอบด้วย <u>5 โรคสำคัญ ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ โรคมึด อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อยหรือไข้ไทฟอยด์ นอกจากนี้ยังมีโรคพิษสุนัขบ้า โรคลมแดด และการป้องกันเด็กจมน้ำ ที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ</u> จากข้อมูลสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่ต้นปี 2558 มีรายงานผู้ป่วยทั้ง 5 โรค รวม 197,504 ราย เสียชีวิต 2 ราย โรคที่พบมากอันดับ 1 ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง 175,270 ราย เสียชีวิต 2 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.48 และอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 11.15 รองลงมา คือ โรคอาหารเป็นพิษ 21,682 ราย โรคมึด 334 ราย ไข้รากสาดน้อยหรือไข้ไทฟอยด์ 217 ราย และโรคอหิวาตกโรค 1 ราย ตามลำดับ</p> <p>นายแพทย์โสภณ กล่าวต่อไปว่า สำหรับในช่วงฤดูร้อนปีนี้ กรมควบคุมโรคได้จัดทำประกาศแจ้งเตือนให้ระวังโรคจากภัยสุขภาพ โดยส่งไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคทั้ง 12 แห่ง พร้อมเตรียมภารกิจในการดูแลประชาชนในพื้นที่ประสบกับภาวะแล้ง ได้แก่ 1.การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ของโรคในพื้นที่ 2.การควบคุมโรคในกรณีถ้ามีการระบาดของโรคติดต่อ กรมควบคุมโรคมีทีมเฝ้าระวัง</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้จัดทำข่าวแจกเดือน มีนาคม เรื่อง โรคลมแดด อาหารเป็นพิษและเด็กจมน้ำ ไปยังเครือข่ายสื่อสาร สาธารณะ</p> <p>-ได้แจ้งผู้บริหารและเครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

สอบสวนเคลื่อนที่เร็ว(SRRT) เข้าไปดำเนินการสอบสวน ควบคุม และ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ และ 3.การสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ความรู้แก่ประชาชน โดยเน้นประชาชนใน 3 กลุ่ม เสี่ยง คือ 1.กลุ่มเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี 2.กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป และ 3.กลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคหอบหืด โรคปอดเรื้อรัง เป็นต้น

สำหรับการป้องกันตนเอง ขอให้ประชาชนยึดหลักปฏิบัติใน ชีวิตประจำวันง่ายๆ คือ **“กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ”** ประกอบด้วย

1. กินร้อน โดยรับประทานอาหารที่ปรุงสุกและปรุงเสร็จใหม่ๆ หากเป็น อาหารค้างมือ อุณหภูมิร้อนหรือเดือดก่อนรับประทาน
2. ใช้ช้อนกลาง ตักอาหารขณะกินอาหารร่วมวงกับผู้อื่น
3. ล้างมือ ด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง หลังจากใช้ห้องส้วม ก่อนปรุงและ รับประทานอาหาร รวมถึงก่อนเตรียมนมให้เด็กทุกครั้ง นอกจากนี้ควร ดื่มน้ำสะอาดหรือน้ำต้มสุก กำจัดขยะมูลฝอย เศษอาหาร และสิ่งปฏิกูล รอบๆบ้านทุกวัน เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน และถ่ายอุจจาระ ใน ส้ว ม ที่ ถูก สุ ข ลั ก ษ ณะ ทุก ครั้ง เพื่อ ไม่ ให้ แพร่ โร ค

นายแพทย์โสภณ กล่าวอีกว่า ส่วนโรคที่เฝ้าระวังเป็นพิเศษ คือ โรคพิษสุนัขบ้า โรคลมแดด และการป้องกันเด็กจมน้ำ ซึ่งจากข้อมูลการ เฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในปี 2557 มีผู้เสียชีวิต 6 ราย โดยโรคนี้เกิดจาก เชื้อไวรัสเรบีส์ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจากโรคนี้นักปี มีพาหะหลักจาก สุนัข และแมว ซึ่งอาจติดโรคจากการกัด ข่วน หรือเลียผิวหนังคนมีแผล ที่สำคัญโรคนี้นี้เป็นแล้วตายทุกราย ไม่มียารักษา แต่สามารถป้องกันได้ ด้วยการนำสุนัขทุกตัวไปรับการฉีดวัคซีน และลดความเสี่ยงจากการถูก สุนัขกัดหรือโดนทำร้าย โดยปฏิบัติตามคำแนะนำ 5ย ได้แก่ “อย่าเหยย อย่าเหยียบ อย่าแยก อย่าหยิบ อย่ายุ่ง” มีรายละเอียด ดังนี้ อย่าเหยยให้ สุนัขโมโห อย่าเหยียบสุนัข (หาง,ตัว,ขา) หรือทำให้สุนัขตกใจ อย่าแยก สุนัขที่กำลังกัดกันด้วยมือเปล่า อย่าหยิบขามอาหารขณะสุนัขกำลังกิน และอย่ายุ่งกับสุนัขนอกบ้านหรือที่ไม่ทราบประวัติ หากถูกสุนัขกัดให้ รีบล้างแผลด้วยสบู่และน้ำสะอาดหลายๆ ครั้ง ใส่ยาฆ่าเชื้อ เช่น เบตาดีน รีบไปพบแพทย์เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจนครบ ตามที่แพทย์แนะนำ ต้องจำสัตว์ที่กัดให้ได้เพื่อสืบหาเจ้าของและ สอบถามประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ติดตามดูอาการ สุนัข 10 วัน และถ้าพบสุนัขนั้นตายก่อน 10 วัน และมีประวัติกัดคนหรือ สัตว์อื่น ควรนำหัวส่งตรวจโดยประสานกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์พื้นที่ใกล้ บ้าน

ส่วนโรคลมแดด เป็นโรคที่เกิดจากการที่ร่างกายได้รับความร้อนมากเกินไปจนทำให้ความร้อนในร่างกายสูงกว่า 40 องศาเซลเซียส อาการที่พบเบื้องต้น ได้แก่ อ่อนเพลีย หน้ามืด เป็นลม หากรุนแรงอาจมีอาการตัวร้อนจัด คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ เป็นต้น ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีอาจทำให้หมดสติและเสียชีวิตได้ บุคคลที่มีความเสี่ยงว่าจะเกิดโรคลมแดด ได้แก่ ทหารที่เข้ารับการฝึกโดยไม่เตรียมร่างกายให้พร้อมต่อสภาพอากาศร้อน นักกีฬาสมัครเล่น ผู้ที่ทำงานในอากาศร้อนชื้น รวมถึงผู้สูงอายุ เด็ก คนอดนอน คนดื่มสุราจัด และผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ส่วนวิธีป้องกัน ควรดื่มน้ำ 1-2 แก้ว ก่อนออกจากบ้าน หากอยู่ในสภาพอากาศร้อนดื่มน้ำให้ได้ชั่วโมงละ 1 ลิตร แม้ทำงานในร่มก็ควรดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว สวมเสื้อผ้าที่มีสีอ่อน ไม่หนา และระบายความร้อนได้ดี หลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้ง ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด หลีกเลี่ยงการกินยาแก้แพ้ ยาลดน้ำมูก ควรให้การดูแลเด็ก และผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

“สุดท้ายเรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำ เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องช่วยกันในช่วงฤดูร้อน เพราะตรงกับช่วงปิดเทอมของเด็ก โดยพบว่าในกลุ่มเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี การจมน้ำเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ในทุกสาเหตุทั้งโรคติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ ซึ่งตลอดปี 2557 มีเด็กเสียชีวิต 807 คน หรือ 7.1 คนต่อประชากรเด็กแสนคน ซึ่งมาตรการที่ต้องยึดไว้ใช้ยามฉุกเฉิน คือ“ตะโกน โยน ยื่น” ได้แก่ 1.ตะโกน คือ การเรียกให้ผู้ใหญ่มาช่วยและโทรแจ้งทีมแพทย์กู้ชีพ 1669 2.โยนอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเพื่อช่วยคนตกน้ำเกาะจับพยุงตัว เช่น เชือก ถังแกลอนพลาสติก เปล่า โดยโยนครั้งละหลายๆชิ้น 3.ยื่นอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวให้คนตกน้ำจับ เช่น ไม้ เสื้อ ให้คนตกน้ำจับและดึงขึ้นมาจากน้ำ โดยไม่ต้องกระโดดลงไปช่วย เพราะจากข้อมูลพบว่าเด็กมักจะจมน้ำเสียชีวิตพร้อมกันครั้งละหลายๆ คน เนื่องจากเด็กไม่รู้วิธีการเอาชีวิตรอดในน้ำและวิธีการช่วยเหลือผู้อื่นที่ถูกต้อง นอกจากนี้ หน่วยงานในท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน ควรจัดการสิ่งแวดล้อมในบริเวณแหล่งน้ำที่มีความเสี่ยง เช่น จัดหาอุปกรณ์ลอยน้ำ แกลลอนพลาสติก ไม้ เชือก สร้างรั้ว ทำป้ายเตือน และสถานบริการสาธารณสุขมีการให้ความรู้ในเรื่องนี้เช่นเดียวกับการให้วัคซีนแก่เด็ก หากสงสัยสามารถสอบถามได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร 1422”